

Az Élelmiszervizsgálati Közlemények 15 éves évfordulója

Az Élelmiszervizsgálati Közlemények 15 éves évfordulója alkalmával érdemes visszatekinteni az elmúlt 15 évre és a tapasztalatok alapján meghatározni a folyóirat elkövetkező feladatait.

1955-ben az akkori legnagyobb minőségvizsgáló intézetben, a Fővárosi Vegyészeti és Élelmiszervizsgáló Intézetben merült fel egy élelmiszeralitikai folyóirat kiadásának gondolata. Ez ideig ugyanis a hazai szakirodalomban élelmiszerműködési, élelmiszeralitikai cikkek csak szórványosan jelentek meg a legkülönbözőbb kiadványokban, mert nem volt hazai élelmiszeralitikai folyóirat. Az Élelmiszerügyi Minisztérium támogatta a javaslatot és így született meg 1955 tavaszán az Élelmiszervizsgálati Közlemények. Ez időtől kezdve pedig kéthavonként folyamatosan jelentek meg az Élelmiszervizsgálati Közlemények füzetei évenként egy kötetben (6-füzetben).

A folyóirat hasábjain lehetőség nyílt az élelmiszervizsgálatokkal foglalkozó cikkek közlésére, a legújabb kutatási eredmények ismertetésére, a vizsgalati eredmények összefoglalására, elemzésére, a hatósági minőségellenőrzéssel kapcsolatos témakörök ismertetésére.

A folyóirat megfelelő tartalmú és színvonalú kiadásának biztosítására szerkesztőbizottság alakult. A szerkesztőbizottság tagjai a felügyeletet gyakorló hatóság képviselői, valamint hazánk élelmiszervizsgálatok területén elismert, felkért szakemberei.

Különösen nagy jelentőségre tett szert a folyóirat a hazánkban működő minőségvizsgáló intézetek munkájának összehangolása és szakmai színvonalának emelése szempontjából. Kedvező jelenség, hogy egyre több minőségvizsgáló intézet munkatársa küldi meg dolgozatát közlés végett. Sok cikk szerzője nem az ország minőségvizsgáló hálózatában dolgozik, hanem egyéb élelmiszerral, illetve élelmiszervizsgálattal foglalkozó munkahelyen, kutatóintézetben, oktatási intézetben, vagy élelmiszeripari üzemben.

Az eltelt 15 év alatt a folyóiratban számos cikk jelent meg külföldi szerzők tollából is. Ez arra utal, hogy a folyóirat külföldi viszonylatban is jó hírnévre és elismerésre tett szert. A folyóirat előfizetőinek mintegy 10%-a külföldi előfizető.

Jó kapcsolatokat tartunk fenn külföldi országok – főként szocialista országok – társintézeteivel. Ezeket a kapcsolatokat a folyóirat kiadása óta építjük és egyre jobban kiterjesztjük. Megelégedéssel vehetjük tudomásul, hogy a kapcsolatot sok esetben nagy országok nagy könyvtárai, dokumentációs központjai, intézetei vagy világfolyóiratok képviselik. Így a Moszkvai Tudományos Dokumentációs Központ, a Washingtoni New-Yorki Nemzeti Könyvtárak, az Új-Delhi Dokumentációs Központ stb. A folyóirat cikkeit rendszeresen referálják a „Chemisches Zentralblatt”, a „Zeitschrift für Lebensmittel-Untersuchung und -Forschung”, „Fette, Seifen und Anschrimittel”, „Annales des Falsification et des Fraudes”, az „Industrie des Agricoles et Alimentaires” és a „Frucht- und Saftindustrie” c. folyóiratok, de számos referátumot olvashatunk egyéb folyóiratokban is, pl. „Food”, „Alkoholindustrie”, „Die Brauerei” stb.

A folyóirat külföldön való megismerését és elterjedését az is nagymértékben elősegíti, hogy az egyes dolgozatok idegennyelvű összefoglalókat (orosz, német, angol és francia) is tartalmaznak.

Nemcsak az Élelmiszervizsgálati Közleményekben megjelent cikkeket ismertetik a fenti folyóiratok, hanem munkatársaink a külföldi folyóiratokban megjelent közleményeket is referálják a folyóirat „Könyv- és Lapszemle” rovatában.

Belföldi viszonylatban előfizetőnk szinte valamennyi hazai élelmiszer-kutató-vizsgáló – oktatási intézet – gyár, üzem, vagy vállalat, ahol élelmiszerek vizsgálatával, termelésével, vagy forgalmazásával foglalkoznak. Élelmiszeriparunk felismerte, hogy korszerű élelmiszeraanalitikai vizsgálatok, „élelmiszerellenőrzés” nélkül a gyártástechnológia nem fejleszthető és a minőség javítására irányuló törekvések is eredménytelenek maradnak.

A „Figyelő” rövid közleményeiben a minőségvizsgáló intézetek munkatársai ismertetik észrevételeiket az egyes intézetekben végzett vizsgálataik alapján, a forgalomba kerülő új hazai és külföldi gyártmányokat, azok összetételét, minőségét, kiszerezését, csomagolását stb. Különösen a gyakorlati élet szempontjából jelentős a folyóirat e rovat, melyet az elkövetkező időkben még jobban fejleszteni szeretnénk.

Az eltelt 15 esztendő alatt az Élelmiszervizsgálati Közlemények 15 kötetében több mint 5000 oldalon, több mint 1500 élelmiszervizsgálati vonatkozású cikk jelent meg, melyeknek több mint 1/3 része eredeti közlemény. A folyóirat „Figyelő” rovatában pedig több mint 1500 gyakorlati tudósítást közölt.

A dolgozatok tárgyköre az élelmiszeripar szinte valamennyi területére kiterjed, s erre vonatkozólag részletes tájékoztatást adnak a folyóirat minden kötetét befejező szerkesztői beszámolók. A beszámolók részleteiben is ismertetik és elemzik az egyes kötetek anyagát (1–12).

Az utóbbi években megjelent közlemények közül kiemelhetők az alábbi témakörök:

Az élelmiszerek minőségi és minősítési kérdései (13–18). Az élelmiszerek reológiai vizsgálata (19–26), az élelmiszerek érzékszervi bírálata (27–28).

Figyelemre méltó az „Élelmiszerek összetételének legújabb adatai” c. cikksorozat, melyet az OÉTI munkatársai közölnek (29–37).

Mikrobiológiai (38–42) és radiológiai cikkeket is közöltünk (43–44).

Több cikk az élelmiszerek vizsgálatánál alkalmazható új magyar műszerről és ezekkel végzett vizsgálatokról számol be (45–49).

Az egyes köteteket részletes tartalomjegyzék zárja le, mely gondosan elkészített név- és tárgymutatóból, valamint orosz, német, angol és francia nyelvű tartalomjegyzékből is áll.

Az 1969. évi 1. füzetben ismertettük az Élelmiszervizsgálati Közlemények „Szerkesztőségi irányelveit” (31–34. oldal), melyben folyóiratunk szerzőinek, külső munkatársainak kívántunk segítségére lenni közleményeik megírásánál.

Megállapítható, hogy az eltelt 15 év alatt a szerkesztő bizottság hasznos munkát végzett, s folyóiratunk hozzájárult hazánk élelmiszeripari és tudományos eredményeinek eléréséhez.

Az elkövetkező időkben a következő célkitűzéseket tartanánk szem előtt:

Szeretnénk folyóiratunk „Minőségvizsgáló jellegét” még jobban kidomborítani. Törekszünk arra, hogy a közeljövőben kialakuló országos minőségellenőrző-intézet hálózat nagyobb mértékben támaszkodjon folyóiratunk tevékenységére és jobban igénybe vegye a sajtónyilvánosságot hasábjainkon. Ennek érdekében a már működő és a jövőben beinduló minőségvizsgáló intézetek kapcsolatát a folyóirat szerkesztőségével növelni szeretnénk.

Lényegesen nagyobb mértékben kívánunk a hazai élelmiszeripari üzemek segítségére lenni gyártmányaik fejlesztésében, új termékeiknek ismertetésében, szakvéleményünk és a fogyasztóközönség véleményének közlésével stb.

Szeretnénk hozzájárulni hazánk élelmiszeriparának külkereskedelmi (export) tevékenységének elősegítéséhez is, főként lapunk külföldi kapcsolatainak kibővítése útján.

Mindezen gyakorlati célok mellett nem szeretnénk elhanyagolni a kutatási eredményeket ismertető cikkek számának növelését sem. E cél érdekében kérjük külső munkatársainkat, hogy kutatási eredményeikről, vizsgálataikról szóló dolgozataikat továbbra is bocsássák szerkesztőségünk rendelkezésére, hogy olvasóink változatlanul megismerjék folyóiratunk révén a legújabb hazai élelmiszeranalitikai kutatási eredményeket.

Végezetül ezúton köszönetet feleltesszük szerveinknek, Budapest Főváros Tanács Végrehajtó Bizottságának és a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztériumnak, hogy folyóiratunk kiadását lehetővé tette.

Budapest, 1969. december hó.

dr. Kottász József
szerkesztő

I R O D A L O M

- [1–12] Kottász J.: *Évike*, 4, 1, 1958., 5, 1, 1959, 6, 1, 1960., 7, 1, 1961., 8, 1, 1962., 9, 1, 1963., 10, 1, 1964., 11, 2, 1965., 12, 1, 1966., 13, 1, 1967., 14, 1, 1968, 15, 1, 1969.
- [13] Tüffel, K.: 11, 6, 1965.
- [14] Telegdy Kováts L.: 13, 260, 1967.
- [15] Fehér T. és Vajda Ö.: 13, 271, 1967.
- [16] Spanyol P.: 14, 13, 1968.
- [17] Gyönös K.: 14, 37, 1968.
- [18] Szilágyi J., Fehér T. és Zoltán T.: 15, 129, 1969.
- [19] Lásztity R., Nedelkovits J. és Winkler M.: 11, 50, 1965.
- [20] Kismarton K.: 11, 57, 1965.
- [21] Lásztity R. és Varga J.: 11, 205, 1965.
- [22] Telegdy Kováts L. és Lásztity R.: 12, 51, 1966.
- [23] Varga J.: 12, 258, 1966.
- [24] Bálint B.: 14, 190, 1968.
- [25] Szalay L. és Őrsi F.: 15, 86, 1969.
- [26] Nedelkovits J. és Varga J.: 15, 93, 1969.
- [27–28] Vajda Ö.: 15, 65, 1969 és 15, 140, 1969.
- [29] W. Jurics É. és Lindner K.: 11, 40, 1965.
- [30] Dworschák E. és Lindner K.: 11, 136, 1965.
- [31] Lindner K. és mtsai: 11, 178, 1965.
- [32] Telegdy Kováts M. és mtsai: 11, 235, 1965.
- [33] Lindner K.: 11, 316, 1965.
- [34] W. Jurics É.: 12, 3, 1966.
- [35] Dworschák E. és Lindner K.: 12, 71, 1966.
- [36] Sz. Szotyori K. és W. Jurics É.: 12, 249, 1966.
- [37] Lindner K.: 12, 309, 1966.
- [38] Vajda Ö.: 11, 53, 1965.
- [39] Telegdy Kováts M.: 11, 99, 1965.
- [40] Telegdy Kováts M.: 11, 328, 1965.
- [41] Edelenyi M.: 14, 292, 1968.
- [42] Gál I., Vajda Ö. és Békés I.: 15, 208, 1969.
- [43–44] Kovács J. és Nedelkovits J.: 11, 33, 1965. és 11, 91, 1965.
- [45] Telegdy Kováts L.: 13, 5, 1967.
- [46] Ruttkay L.: 13, 46, 1967.
- [47] Gasztonyi K.: 13, 92, 1967.
- [48] Gasztonyi K.: 13, 137, 1967.
- [49] Pauli P. és Horváth Gy.: 14, 312, 1965.